

ЯМР СПЕКТРОСКОПІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ТАУТОМЕРНИХ РІВНОВАГ ОСНОВИ ШИФФА ГОССИПОЛУ З 3-АМІНО-5-МЕТИЛІЗОКСАЗОЛОМ

Дикун О. М.¹, Редько А. М.¹, Рибаченко В. І.¹, Чотій К. Ю.¹, Ількевич Н. С.²

¹Інститут фізико-органічної хімії і вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України

²Житомирський державний університет ім. Івана Франка

amdykun@gmail.com

Методами ¹H і ¹³C ЯМР спектроскопії було досліджено таутомерні рівноваги основи Шиффа госсиполу з 3-аміно-5-метилізоксазолом. На відміну від вивчених раніше імінопохідних госсиполу, ця сполука існує в розчині одночасно у двох таутомерних формах: діенамінній і діімінній (рис. 1).

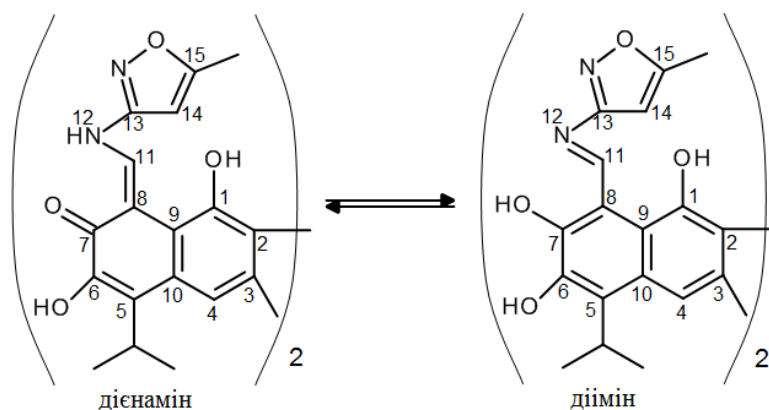

Рис. 1. Будова таутомерів і нумерація атомів основи Шиффа госсиполу з 3-аміно-5-метилізоксазолом

Аналіз ¹H ЯМР спектрів основи Шиффа госсиполу з 3-аміно-5-метилізоксазолом свідчить, що вміст діенамінної таутомерної форми при 293 К в CDCl₃ складає 100 %, в ДМФА d7 ~60 %, а в ДМСО d6 ~10 %. Вміст таутомерних форм визначали зі співвідношення інтенсивностей сигналів протонів C(11)–H діенамінної форми (в CDCl₃ δ = 10,02 м. ч.; в ДМФА d7 δ = 10,51 м. ч.; в ДМСО d6 δ = 10,19 м. ч.) і C(14)–H (в CDCl₃ δ = 5,97 м. ч.; в ДМФА d7 δ = 5,96 м. ч.; в ДМСО d6 δ = 5,70 м. ч.) груп. В ¹H ЯМР спектрі в ДМСО d6 присутній синглет протона C(7)–OH групи (δ = 9,85 м. ч.). Сигнали при δ = 14,42 м. ч. і δ = 10,19 м. ч. віднесені до протонів N(12)–H і C(11)–H груп діенамінної таутомерної форми, відповідно (³J(HC, NH) = 10,9 Гц). Сигнал протона C(11)–H групи діімінної таутомерної форми значно зміщений в сильне поле (δ = 7,20 м. ч.) у порівнянні з аналогічним сигналом діенамінної таутомерної форми (δ = 10,19 м. ч.). При зміні температури в інтервалі 293–353 К в ДМСО d6 вміст діенамінної форми збільшується від ~10 % до ~80 %.

В ¹³C ЯМР спектрі при 293 К в ДМСО d6 присутні сигнали атомів C(1), C(6), C(7) і C(11) діімінної таутомерної форми (δ = 146,5 м. ч.; δ = 139,1 м. ч.; δ = 155,3 м. ч. і δ = 167,7 м. ч., відповідно). Сигнали цих атомів діенамінної таутомерної форми реєструються з меншою інтенсивністю (δ = 154,1 м. ч.; δ = 146,3 м. ч.; δ = 175,8 м. ч. і δ = 150,7 м. ч., відповідно). Віднесення сигналів ¹³C ЯМР спектра виконане за допомогою двомірних методик HMBSC і HSQC.

Таким чином, встановлено, що основа Шиффа госсиполу з 3-аміно-5-метилізоксазолом в CDCl₃ існує як діенамін, а в ДМСО d6 та ДМФА d7 у вигляді суміші двох таутомерних форм.